วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวของนักเรียน และ เพื่อ เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ในจังหวัดเลย จำแนกตาม เพศ และประเภทการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 จังหวัดเลย ใค้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เลย เขต 1,2 และ3 และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ของ วิทยาลัยเทคนิคเลย วิทยาลัยอาชีวศึกษาเลย วิทยาลัยการอาชีพค่านซ้าย และวิทยาลัยการอาชีพวังสะพุง ปีการศึกษา 2552 จำนวน 360 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 6.00 ของจำนวนประชากร เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบ มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 4 ฉบับ เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ในจังหวัดเลย สถิติที่ใช้ใน การวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

- 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ในจังหวัดเลย โดยภาพรวมจัดอยู่ในระดับมาก (\overline{X} = 4.15) เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า จัดอยู่ในระดับมากทุกด้าน และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยที่มีค่าสูงที่สุดใน 3 อันดับแรก พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านเสรษฐกิจ รองลงมา คือ ด้านสถานศึกษา และด้านครู อาจารย์ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านเพื่อน
- 2) เมื่อทำการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการ ปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ใน จังหวัดเลย จำแนกตาม เพศ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้าน ครอบครัวและด้านเศรษฐกิจ พบว่า ไม่แตกต่างกัน
- 3) เมื่อทำการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนนักศึกษา เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระต่อการ ปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ใน จังหวัดเลย จำแนกตามประเภทการศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกัน

The purposes of this research were to study factors affecting students' behaviors adjusting towards new learning environment and to compare the students' attitudes towards the factors affecting to students' adjusting in learning at Mattayom Suksa 4 and first year students in Vocational Education in Loei Province classifying by gender and type of education. Participants in this study were 360 students (6% of population) from Mattayom Suksa 4 in Loei Educational region 1, 2, and 3, and first year students from Loei Vocational College, Loei Technical College, Dansai district Vocational College, and Wangsapung district Vocational College, Loei Province in the academic year of 2009. Research instruments were four questionnaires applying by the Likert scale from 1 to 5 to obtain factors affecting students' adjusting behaviors at Mattayom Suksa 4 and first year Vacational Education in Loei province. The data were analyzed by descriptive statistics and *t*-test at alpha = .05. The results could be concluded as follows:

- 1. Students' rating scores for factors affecting students' adjusting behaviors at Mattayom Suksa 4 and first year Vacational Education in Loei province were in high level (average was 4.15). In considering the students' rating scores in each aspect, the results showed that the rating scores of all aspects were in high levels, and also showed that high to low levels were family incomes, educational institution, and instructors, respectively whereas the lowest level was students' friends.
- 2. Comparing students' attitudes towards factors students' adjusting behaviors at Mattayom Suksa 4 and first year Vacational Education in Loei province, which classified into gender, the result showed there was a significant difference in gender at alpha = .05. In the view of family relations and family income levels, the result showed no significant difference.
- 3. Comparing students' attitudes towards factors students' adjusting behaviors at Mattayom Suksa 4 and first year Vacational Education in Loei province, which classified by type of education. The result showed there was not significant difference in the type of education.